

JUNI 2026 · FOLKEVERSJON AV DEN ØKONOMISKE ANALYSEN AV KINN KOMMUNE

Hva skjer med pengene i Kinn?

Kommuneøkonomi er fullt av ord som «netto driftsresultat», «disposisjonsfond» og «behovskorrigert avvik». Men bak ordene handler det om noe alle kjenner: **inntekter, regninger, sparepenger og lån**. Dette heftet forklarer — uten fagspråk — hva en grundig gjennomgang av Kinns økonomi fant. Og Kinn har en helt spesiell tvist: kommunen er to byer — Florø og Måløy — som ligger ti mil fra hverandre uten direkte veisamband, og som derfor må holde nesten alt dobbelt opp.

2 byer

Florø og Måløy ligger ~100 km fra hverandre, uten direkte vei. Kinn må drive to av nesten alt: to skoleverk, to sykehjemsmiljø, to rådhus

~125 %

kommunens lån er større enn en hel årsinntekt — og vokser mot rundt 170 % de neste årene. Det er dette som tvinger fram kuttene

~100–130 mill.

så mye må Kinn kutte i 2025–2028: rundt 80 tiltak, blant annet nedlagte skoler. Og det finnes ingen «arvefond» å lene seg på

Tenk på kommunen som en husholdning: Kinn er som en familie som av tvang måtte slå sammen to husholdninger i to byer langt fra hverandre — uten å kunne flytte sammen. De må derfor betale for **to av alt**: to skolekretser, to omsorgssentre, to «kontorer». Det koster mer enn for en vanlig familie på samme størrelse. Samtidig har familien tatt opp store lån for å bygge, og har ingen arvepenger på bok. Derfor må de nå kutte hardt i hverdagsutgiftene. Og fordi de to «delene» av familien aldri helt ble enige om å bo sammen, blir hver eneste sparekrone en strid om hvem som skal gi opp hva.

Grunnlaget for dette heftet er en full analyse bygget på åpne offentlige tall (SSB, Statsforvalteren, kommunens egne rapporter, tilsyn og revisjoner). Den tekniske rapporten viser alle kilder og utregninger — og er ærlig på hva som *ikke* ble funnet. Hovedtallene her er fra 2025 — det siste året med endelige, reviderte tall (publisert 16. juni 2026).

Kinn bruker mer enn forventet på nesten alt — fordi byen er delt i to

For å sammenligne kommuner rettferdig kan man ikke bare se på kronebeløp — en kommune med mange barn trenger mer skole, en med mange eldre trenger mer omsorg. Staten har derfor et eget regnestykke som sier hva hver kommune *burde* trenge med akkurat sin befolkning. Vi har sammenlignet Kinns faktiske forbruk med dette «forventet behov»-tallet:

OMRÅDE	MER/MINDRE ENN FORVENTET PER ÅR	HVA BETYR DET?
Grunnskole	32 mill. mer	Kinns dyreste avvik — mange små skoler i to atskilte byer. Les neste side
Sosialhjelp m.m.	31 mill. mer	Nest dyreste — men her mangler vi en sikker forklaring (vi er ærlige på det)
Eldreomsorg og hjemmetjenester	23 mill. mer	To sykehjemsmiljø å holde i gang — og kostnaden vokser
Barnehage	16 mill. mer	Samme mønster som skolen: to byer, to barnehagestrukturer
Barnevern	8 mill. mer	Over forventet — men halvert fra året før (gikk riktig vei)
Helsetjenester (legevakt, helsestasjon m.m.)	5 mill. mindre	Litt under forventet
Administrasjon («byråkratiet»)	3 mill. mindre	Under forventet — overraskende, siden kommunen har to rådhus

Det forklarende: Kinn bruker mer enn forventet på de store tjenestene fordi kommunen er *tvunget til å drive dobbelt*. Florø og Måløy ligger ti mil fra hverandre uten direkte vei, så kommunen kan ikke samle skole, sykehjem og barnehage på ett sted. Det er ikke et tegn på at Kinn er raus eller sløser — det er prisen for en geografi kommunen ikke valgte selv. Det mest talende: selv «byråkratiet» ligger *under* forventet, til tross for to rådhus. Det tyder på at kommunen allerede har strammet inn der den kan.

Regnestykket viser altså en kommune som er **dyr på de store tjenestene fordi den er delt i to**. Det motsatte av en rik kommune som velger luksus. Spørsmålet er ikke om Kinn sløser — det gjør den ikke — men om hvor mye kommunen kan spare ved å *samle* tjenester (færre, men robuste skoler og sykehjem), og hvor mye som rett og slett er en fast kostnad ved å være «Noregs raraste kommune».

Hvorfor koster skolen så mye — og hvorfor er det så vanskelig å gjøre noe med det?

Skolen er Kinns dyreste avvik: 32 millioner mer enn forventet hvert år. Men karakterene (grunnskolepoengene) ligger omtrent på landssnittet. Det betyr at de ekstra pengene *ikke* går til en eksklusiv, dyr skole — de går til å holde **mange små skoler i gang i to byer som ligger langt fra hverandre**. Kommunedirektøren har selv kalt skolesituasjonen «kritisk» og sagt at skolene ikke kan drives forsvarlig med dagens struktur og dagens antall lærere.

Løsningen kommunen peker på, er å **legge ned noen skoler** — Stavang, Raudeberg og Krokane — og samle elevene på færre, men mer robuste skoler. Det skal spare rundt 24 millioner kroner i året innen 2028. Her ligger altså det klareste sparepotensialet i hele kommunens økonomi.

Men her kommer striden: Kinn ble til i 2020 ved at Florø og Måløy ble slått sammen — mange mener mot sin vilje. I en folkeavstemning i 2022 var det nesten dødt løp: **49,14 % ville fortsette som én kommune, 48,52 % ville dele**. Kommunestyret valgte å fortsette, og regjeringen sa nei til deling i 2023 — men spørsmålet lever fortsatt. Derfor blir hver eneste skole som foreslås nedlagt, lest som en kamp mellom nord (Måløy) og sør (Florø): «Hvorfor er det *vår* skole som skal vekk?» Det gjør de fornuftige sparegrepene politisk eksplosive.

Et varsko fra staten: I 2023 førte Statsforvalteren tilsyn med tjenestene til barn i avlastningsboliger i kommunen — på steder i **både Florø og Måløy** — og fant et lovbrudd: tiltakene for barna ble ikke godt nok planlagt, evaluert og dokumentert. Det viser at den geografiske splittelsen ikke bare koster penger, men også gjør det vanskelig å gi like gode tjenester i begge byer samtidig.

Kort sagt: Kinn vet hvor de største pengene kan spares — i skolestrukturen. Men fordi kommunen aldri helt ble enig med seg selv om å være én kommune, er nettopp disse grepene de aller vanskeligste å få vedtatt. Det er kjernen i Kinns økonomiske dilemma.

Tung gjeld, tom sparekonto — derfor må Kinn kutte

~125 %

kommunens lån er større enn en hel årsinntekt — og vokser mot rundt 170 % de neste årene

6,9 %

sparekontoen («disposisjonsfondet») målt mot årsinntekten — lav, og uten noe «arvefond» å lene seg på

~4 %

så lav vil sparekontoen synke mot 2028 hvis ikke noe gjøres — målet er 8 %

Her er den ærlige historien. Mange kommuner som kutter, gjør det fordi skatteinntektene svikter. **Det er ikke Kinns problem.** Kinns problem er **gjeld**.

Ingen arvepenger å lene seg på

Noen kommuner — for eksempel Asker — har et stort «arvefond» fra gamle kraftsalg som pynter på regnskapet. **Kinn har ingenting slikt.** Sparekontoen er liten (6,9 % av årsinntekten), og det er ekte, frie penger — ikke et bundet fond. Det betyr at det ikke finnes noen reserve å ta av når det butter. Alt må løses gjennom selve driften.

Høy gjeld og harde kutt

Samtidig har Kinn tatt opp store lån for å bygge — gjelden tilsvarende allerede rundt 125 % av en hel årsinntekt, og kommunens egen plan venter at den vokser mot rundt 170 % (cirka 3,6 milliarder kroner) innen 2028. Det er denne gjelden, ikke svak skatteinngang, som tvinger fram kuttene. I budsjettet «Tid for handling» skal kommunen kutte **rundt 100–130 millioner kroner** over fire år, fordelt på rundt 80 tiltak — blant annet nedlagte skoler. Sparekontoen er ventet å synke mot bare 4 prosent, mens målet er 8.

Forskjellen på «nå» og «snart»: De endelige tallene for 2025 viser gjeld på 125 % og en sparekonto på 6,9 %. Kommunens egne tall om «170 % gjeld» og «4 % sparekonto» er *spådommer* for 2028 — altså hva det blir hvis utviklingen fortsetter. Det er ikke en motsigelse; det er samme fallende kurve, bare lenger fram i tid. Begge peker samme vei: Kinn må stramme inn, og har lite å gå på.

Det ærlige bildet er altså verken «Kinn er på randen av konkurs» eller «det går fint». Det er en kommune som av geografiske grunner må drive dyrere enn andre, som har tatt opp mye lån, og som ikke har noen sparepott å hvile på — og som derfor må gjøre noen vanskelige, og politisk betente, valg om hvilke skoler og tjenester som skal bestå.

Liten ordliste — «gresk» oversatt til norsk

Netto driftsresultat

Det som er igjen av årets inntekter når alle regninger og renter er betalt. I 2025 hadde Kinn et overskudd på 2,1 % — så vidt over det anbefalte nivået. Men kommunens egen plan venter at dette synker mot rundt 1 % de neste årene.

Disposisjonsfond

Kommunens sparekonto — penger som i prinsippet kan brukes når noe svikter. Måles i prosent av årsinntekten. Kinn: 6,9 % — lavt, og uten noe bundet «arvefond» bak. Ventes å synke mot 4 % innen 2028.

Behovskorrigert / utgiftsbehov

Statens regnestykke for hva en kommune burde trenge, ut fra hvor mange barn, unge og eldre den har. Det gjør det mulig å sammenligne Kinn rettferdig med helt ulike kommuner — og det er dette som viser at Kinn bruker mer enn forventet på de store tjenestene, fordi kommunen er delt i to.

Netto lånegjeld

Kommunens «boliglån». Kinns gjeld tilsvarer allerede rundt 125 % av en hel årsinntekt, og ventes å vokse mot rundt 170 % (~3,6 milliarder kroner) innen 2028. Det er den viktigste grunnen til at kommunen må kutte.

Dobbel tjenestestruktur

At Kinn må drive to av nesten alt — to skoleverk, to sykehjemsmiljø, to rådhus — fordi Florø og Måløy ligger ti mil fra hverandre uten direkte vei. Dette er hovedforklaringen på at de store tjenestene koster mer enn forventet.

«Tid for handling»

Navnet på kommunedirektørens spareplan for 2025–2028: rundt 100–130 millioner kroner i kutt over fire år, fordelt på cirka 80 tiltak, blant annet nedlegging av noen skoler.

Endelige tall

2025-tallene er nå endelige (reviderte), publisert av SSB 16. juni 2026, og er hovedåret i dette heftet. 2024-tallene står igjen som sammenligning. Alle hovedkonklusjoner bygger på endelige tall.

Hvor kommer tallene fra?

Alt bygger på åpne kilder: Statistisk sentralbyrå (KOSTRA), statens fordelingssystem, Kinns egne budsjetter og planer («Tid for handling»), statlige tilsyn (Statsforvalteren) og kommunerevisjonens rapporter (Vestkontroll). Hver tallpåstand er sporbar til kilden. Den tekniske rapporten er også ærlig på hva som *ikke* ble funnet — for eksempel hvorfor sosialhjelpen ligger så høyt.

Folkeversjon, oppdatert 16. juni 2026. Tall i millioner kroner der annet ikke er sagt; hovedår 2025 (2024 som sammenligning). Viktig presisering: når analysen sier at noe koster «mer enn forventet», betyr det ikke sløsing — det er i hovedsak prisen for å drive en kommune som er delt i to byer langt fra hverandre. Når noe kan «spares» ved å samle tjenester, betyr det ikke at tilbudet er dårlig i dag — det betyr at færre, men robuste enheter kan koste mindre. Poenget er at valgene bør tas med åpne øyne, og at noen må si hva som skal betale for hva.